

ΚΥΤΤΑΖΟΝΤΑΣ ΝΑ ΒΡΕΧΗ...

ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΜΟΥ Α. ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗ.

Εἶνε ἓνα πένθιμο κυριακάτικο δειλινὸ τοῦ φθινοπώρου. Βρέχει ἐπίμονα, μονότονα, σιγανά, ἐκνευριστικά. Ἀκουμπισμένος στὸ παρὰθυρὸ τῆς κάμαράς μου—μιὰ κάμαρα παληοῦ ξενοδοχείου τῆς Ὁδοῦ τῶν Σχολείων—κυττάζω ρεμβὸς ἔξω στὸ δρόμιο...

Τὸ ἀντικρινὰ σπήτια, ψηλά, μαυρισμένα καὶ βουβὰ φαίνονται σὰν νὰ καταρέουνε μέσα στὴ βροχὴ ποὺ ἐμούσκεψε τῆς μολυβένιες πλάκες τῆς ὀροφῆς τους, τοὺς τοίχους, τὰ ξύλινα μπαλκόνια πάνω στὰ ὁποῖα εἶνε ξεχασμένες γλάστρες μὲ μαραμμένα λουλούδια καὶ τῆς βαρεῖς κατὰκλειστες πόρτες τους. Στὸ δρόμιο, τὰ καταστήματα ἀνάψανε τὰ φῶτα τους καὶ οἱ καταστηματοῦχοι περιμένουνε μάταια τοὺς ἀγοραστές, ἀκουμπισμένοι στῆς χαμηλὲς πόρτες τους καὶ κυττάζοντας μὲ μιὰ νεκρὴ ματιὰ τὴν κίνησι τῶν πεζοδρομίων...

·*·

Ὁ δρόμος εἶνε σχεδὸν ἔρημος. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ περνᾶνε γοργὰ τὰ τράμ κουνουνίζοντας δυνατὰ καὶ χάνονται γιοματὰ κόσμο ποὺ γυρίζει στὴ συνοικία του, στὸ σπήτι του. Κάπου κάπου περνᾶει ἀργὰ καὶ κανένα παλαιὸ ἀμάξι. Τὸ ἄλογο, σκελετωμένο, βρεγμένο, μασσαίει ἐπίμονα τὰ χαλινάρια του καὶ ὁ ἀμαξᾶς, χοντρός γέρος μὲ μιὰ πίπα στὸ στόμα, ἓνα μεγάλο ξέθωρο μαντῖλι γύρω ἀπὸ τὸ λαιμὸ του, ρίχνει ἑρωτισματικὲς ματιὰς στοὺς λιγοστοὺς διαβάτες σὰν νὰ τοὺς ρωτᾷ ἂν θέλουν ἀμάξι. Ἀλλὰ οἱ λιγοστοὶ διαβάτες οὕτε τὸν κυττάζουν. Χωμένοι μέσα στὸ παλτό τους, μὲ τὸ γιακά ἀνασηκωμένο, κυττάζουν μπροστὰ τους καὶ περνᾶνε βιαστικοί...

·*·

Ὁ οὐρανὸς εἶνε ὅλος μιὰ πλάκα μολυβένια ποὺ πιέζει τὴν ψυχὴ, ποὺ πιέζει τὰ στήθη καὶ κάνει τὴν ἀναπνοὴ βαρεὴ καὶ δύσκολη...

·*·

Τὰ φῶτα τῶν καταστημάτων ρίχνουν τῆς ἀναλαμπῆς τους πάνω στὰ ὑγρά πεζοδρόμια. Σ' ἓνα ἀντικρινὸ σπήτι ἀνασηκώθηκε μιὰ λευκὴ κουρτίνα καὶ φάνηκε τὸ ξανθὸ κεφάλι μιᾶς γυναῖκας. Κύτταξε τὸν οὐρανό, τὸ δρόμιο, στήλωσε μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια της ἀπάνω μου καὶ ἡ λευκὴ κουρτίνα ξανάπεσε πάλι.

Οἱ ἐφημεριδοπῶλες τρέχουν τώρα μέσα στὴ βροχὴ διαλαλώντας τῆς ἑσπερινῆς ἐκδόσεις. «Ἰντρανσιζάν! Λὰ Πρέεεες!...» Ἕνας γέρος ἀγόρασε μιὰ ἐφημερίδα, ἀπεσύρθηκε καίτω ἀπὸ τὴν τέντα ἐνὸς κουρείου, ἔβαλε τὰ γυαλιά του, ξεδίπλωσε μεθοδικὰ τὴν ἐφημερίδα καὶ βυθίστηκε στὴν ἀνάγνωσί της. Ἕνας μποέμ, μὲ τὰ χέρια στῆς τσέπες καὶ ἓνα ἀποτσιγάρο στὸ στόμα, σταμάτησε μπρὸς στὴ βυ-

τρίνα ἐνοῦ χρυσοπωλείου καὶ τὸν βλέπω νὰ κυττάξῃ... νὰ κυττάξῃ. Περναί μιά σιλουέττα γυναικεία, γοργή, θαμπή, μὲ τῆς φούστες ἀνασηκωμένες, μισοχωμένη κάτω ἀπὸ τὴν ὀμπρέλα τῆς. Κυττάζω τῆς γάμπες τῆς... Τὶ περίεργο πρᾶγμα νὰ μὲ τραβᾶνε ἔτσι ἡ γυναικείες γάμπες—ἡ γάμπες καὶ μόνο... Δύο δανδῆδες τῆς συνοικίας, περνώντας, στάθηκαν νὰ κυττάξουν τὴ σιλουέττα. Ἕνας μάλιστα τῆς μίλησε. Ἀσφαλῶς θὰ τῆς εἶπε κάποιαν ἀνοησία γιὰ τὴ σιλουέττα οὔτε στράφηκε νὰ κυττάξῃ.

•❄•

Βλέπω τὸν ὑπηρετὴ τοῦ ξενοδοχείου μου νὰ διασκελίζῃ γοργὰ τὸ δρόμο μὲ μιὰ μεγάλη φραντζόλλα στὸ χέρι.

•❄•

Τώρα στὴν κάμαρά μου ἔπεσε πειὰ τὸ σκοτάδι. Ἕνα-ἓνα ἀνάβουνε τὰ φῶτα στῆς ἀντικυρῆς μάζες τῶν σπητιῶν. Ἡ γυμνότητα καὶ ἡ ἐρημία τῆς βροχερῆς βραδυᾶς κυριεύουν τὴν ψυχὴ μου καὶ στέκω ἐκεῖ, ἀκουμπισμένος στὸ παράθυρο τῆς κάμαράς μου, χωρὶς νὰ κυττάζω τίποτα, χωρὶς νὰ θέλω τίποτε, βαρὺς καὶ κακομοιριασμένος. «Ποῦ νὰ πάῃ κανεῖς, θεέ μου! Ποῦ νὰ πάῃ, τί νὰ κάνῃ...»

•❄•

Ὁ! ξεύρω τῆς βραδυᾶς αὐτῆς τοῦ φθινοπώρου, τῆς κυριακάτικης αὐτῆς παρισινῆς βραδυᾶς—τῆς ἴδιας πάντα... Ξέρω πῶς ἂν πάρω τὸ καπέλλο μου νὰ βγῶ ἔξω, θὰ μὲ σταματήσῃ στὸ θυρωρεῖο ἡ σπητονοικοκυρὰ μου γιὰ νὰ φλυαροῦν κατὰ τὴ συνήθειά τῆς, γιὰ νὰ μὲ ρωτήσῃ γιὰ τὸ ἔμεινα κλεισμένος ἀπάνω, γιὰ νὰ μοῦ παραπονεθῇ πῶς ὁ διπλανός μου δὲν τῆς ἐπλήρωσε τρία νοίκια καὶ γιὰ νὰ μοῦ διηγηθῇ ὅτι τὸ ξευγάρι τοῦ τρίτου πατώματος ἐτσακώθηκε πάλι καὶ πῶς δὲν εἶνε κατὰστασις αὐτή... Ὁ, τὰ ξεύρω αὐτά... Ξεύρω πῶς στὸ δρόμο θὰ μὲ συναντήσῃ κάποιος ἀνυπόφορος γιὰ νὰ μοῦ προτείνῃ τὴν παρέα του, πῶς στὸ καφενεῖο Σουφλέ ὅπου θὰ πᾶω νὰ πῶ τὸ ὀρεκτικὸ μου θὰ βρῶ τοὺς ἴδιους πελάτες: Ρουμούνους φοιτητὲς νὰ παίζουν μπρίτζ, τῆς κοκότες τῆς συνοικίας, βαμένες, νὰ καπνίζουν καὶ νὰ πίνουν ἀμέρ-πικὸν μὲ τοὺς ἴδιους τοὺς ἐρωμένους, τὸ γέρικο γκαρσόνι ποῦ μοῦ φέρνει τῆς ἐφημερίδες ρωτώντας με μ' ἓνα ἀδελφικὸ ὕφος πῶς τὰ πᾶω σήμερα, τοὺς χοντροὺς εἰσοδηματίες τῆς συνοικίας νὰ καπνίζουν τὰ ποῦρά τους, τοὺς δύο αἰώνιους γέροντες ποῦ παίζουν αἰώνια σκάκι καὶ τοὺς «ἀγαπητικούς» τοῦ μὰρ νὰ κυττάζουν ὅλον τὸν κόσμον περιφρονητικὰ ἢ προκλητικὰ σὰν νὰ γυρεῖουν κανγαῖ..

Τὰ ξεύρω ὅλα αὐτά. Ὑστερα, τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ, θὰ διασκελίσω τὸ δρόμο, θ' ἀγοράσω τσιγάρα καὶ θὰ μῶ στὸ ταχτικὸ μου ἐστιατόριο καὶ θὰ καθίσω στὴν ἴδια θέσῃ. Θὰ βρῶ τὸν διδάσκαλο τῶν ξένων γλωσσῶν νὰ μασᾷ τὸ μιμητικὸν του. Θὰ μὲ χαιρετήσῃ καὶ θὰ μοῦ πῇ τὴν ἴδια φράση: «Ἀπορεῖτε ποῦ τρώω πάντα μιμητικὴ; Ἄ, ἀγαπητέ μου, ὅτι ἀπεκόμισα ἀπὸ τὴν Ἀγγλία εἶνε οἱ ρεματισμοὶ καὶ ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ μιμητικὸν...» Καὶ θ' ἀναστενάξῃ εἰς

τὴν ἀνάμνησι τῶν ρεματισμῶν καὶ θὰ ξαναρχίσῃ νὰ μασάῃ τὸ μπι-
φτέκι του. Ἐπειτα, θὰ ἔρθῃ ὁ διευθυντὴς τοῦ καταστήματος καὶ γιὰ
νὰ δείξῃ τὴν ἐκτίμησι ποὺ τρέφει πάντα στοὺς πελάτες ποὺ πληρώ-
νουν, θὰ σκύψῃ μ' ἓνα χαμόγελο καὶ θὰ μοῦ δώσῃ τὸ χέρι. Ἐπειτα
θὰ μοῦ συστήσῃ ἓνα φαγητό—ἀκριβῶς ὅ,τι δὲ μοῦ ἀρέσει καὶ θὰ
μοῦ πῇ, ὅλο μ' ἓνα χαμόγελο...

— Μοναδικό... μοναδικό. Ξέρω ποῦ τρελλαίνεσαι!...

Κατόπι θὰ φύγῃ νὰ πῇ τὰ ἴδια καὶ σ' ἄλλους. Τὰ ξέρω, τὰ
ξέρω ὅλα αὐτά...

Θὰ φάω, θὰ φάω ἀνάμεσα στὸ διδάσκαλο τῶν ξένων γλωσσῶν
καὶ σ' ἓνα κινέζο ποῦ ἔχει ἓνα νευρικό τικ κι' ὅταν θὰ κάνω νὰ
φύγῃ θὰ με φωνάξῃ μιὰ γνωστή μου κοκόττα ἡ ὁποία ἐπειδὴ κοι-
μήθηκε μιὰ φορὰ μαζί μου μοῦ μιλεῖ εἰς τὸν ἐνικό καὶ με ἀπελι-
στική τρυφερότητα, θὰ με φωνάξῃ καὶ θὰ μοῦ πῇ :

— Ἀγάπη μου, πᾶμε στὸν κινηματογράφο ;

Κι' ἐγὼ θὰ προφασιστῶ ἓνα ραντεβου μ' ἓναν ποῦ με χρωστάει
λεφτά, θὰ τῆς πῶ «μὴν ἄλλῃ ἡμέρα, τὴν Τρίτη; Θέλεις τὴν Τρίτη;»
καὶ θὰ βγῶ στὸ βουλεβάρτο καί, ὅπως τὰ ζῶα πᾶνε στὸ ἀγοῦρι τους,
θὰ πάω στὸ συνειθισμένο μου καφενεῖο, στὴν Κλοτερὶ ντὲ Λιλὰ καὶ
θὰ στρωθῶ στὸ συνειθισμένο μου καναπὲ καὶ θὰ πῶ στὸν Φελίξ,
τὸ γκαρσόνι μὲ τὸ ἓνα μάτι :

— Φελίξ, ἓνα καφέ καὶ τὸ Φιγκαρό!...

Ὁ Φελίξ θὰ με κυττάξῃ, ὅπως κυττάζουνε οἱ ἄνθρωποι μὲ τὸ
ἓνα μάτι—στρίβοντας μονοκόμματα τὸ λαιμό μου καὶ θὰ μοῦ πῇ τὸ
στερεότυπο : «Τὸ Φιγκαρό διαβάζεται! Θέλετε τὸν Κοινωνικὸ Πό-
λεμο;» Γιατὶ ὁ Φελίξ εἶνε σοσιαλιστὴς καὶ θέλει νὰ διαβάξῃ ὅλος
ὁ κόσμος τὰ σοσιαλιστικὰ φύλλα...

Κατόπι θάρθῃ ἡ συνειθισμένη παρέα : ὁ Ἕλληνας μουσικοσυν-
θέτης, ἀδιόρθωτος μοῦξμ τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ συνίσταται εἰς τὸ νὰ
κάνῃ σχέδια ὁπερῶν, νὰ συνωδεύῃ τὴν τελευταία του ἐρωμένη—ἓνα
κοριτσάκι—στὸ σχολεῖο καὶ νὰ παίξῃ τὰ βράδνα μπιλλιάρδο· ὁ
αἰώνιος φοιτητὴς τῆς Νομικῆς ὁ ὁποῖος ἀναβάλλει τὸ διάβασμα τῶν
νομικῶν του συγγραμμάτων γιὰ νὰ διαβάσῃ ὅλα τὰ φιλολογικὰ
ἔργα ποὺ πρέπει νὰ ξυρῇ ἓνας μορφωμένος νέος· ὁ Πῶλ, ὁ μέλλων
μέγας ζωγράφος ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἔφαγε τὸ πατρικόν του μερίδιον
ταξιδεύων μὲ ἓνα ἰδιόκτητον «γιῶτ» μὲ πανιὰ ἀνὰ τῆς ἀκτὸς τῆς
Βρετάνης, τρώει τώρα ρέγκες καὶ ψωμί εἰς μίαν μανσάρδαν τῆς
Λατινικῆς συνοικίας· ὁ Ζακάρ, φιλόμουνσος παραγγελιοδόχος, διαρ-
κῶς εἰς τὰ προῦθρα ν' ἀναχωρήσῃ γιὰ τὴν Ἰσπανίαν «τὴν χύραν
τῶν ταυρομαχιῶν καὶ τὸ ἔρωτος τοῦ φλογεροῦ», ὅπως τὴν χαρα-
κτηρίζει στρίβων δονζουανικῶς τὰ ξανθὰ μουστάκια του ποὺ ἐκοκλί-
νησαν ἀπὸ τὸν καπνὸ στὴ μέση· κατόπι θάρθουν ἡ Γενεβιέβη, ἡ
Ρόζα ἢ ἡ Λευκὴ, μικροκοκόττες ποὺ ἐπειδὴ εἶχαν ποτὲ ἐρωμένους
νεαροὺς ποιητὲς τῆς συνοικίας καὶ ἐπλησίασαν μ' αὐτοὺς τοὺς ἀν-
θρώπους τῶν γραμμάτων, περιφρονοῦν τοὺς νοικοκύρηδες, μιλοῦν

φιλολογία καὶ ψοφούν ἀπὸ τὴν πείνα, θάρθουν αὐτές, θάρθουν μερικοὶ ποιηταὶ τῆς ἀριστερᾶς ὀχθῆς, ὁ Πῶλ Φὸρ μὲ τὰ μακρὰ μαλλιά του, τὴν ἔρρινον φωνήν του τὴν γυναῖκα του καὶ τὴν ἐρωμένην του, ὁ Γκὺ-Σάρλ-Κρό, ὁ ποιητὴς τῶν «Καθημερινῶν γιορτῶν» μὲ τὴν Ἰνδικὴν του φυσιογνωμίαν καὶ τὰ καλαμπούρια του ποῦ κάμουν νὰ ξεκαρδίζεται ἀπὸ τὰ γέλοια ὁ φοιτητὴς τῆς Νομικῆς, θὰ ἔρθῃ ὁ κουτσὸς δανδὴς ὁ ὁποῖος διακηρύττει ὅτι ἔχει μεγάλην ἐπιτυχίαν πλησίον τῶν γυναικῶν «διὰ τὴν ἔμφυτον λεπτότητα τῶν τρόπων του» καὶ ἡ βραδυὰ θὰ περάσῃ σὲ παρτίδες μιλλιάρδου καὶ σὲ φιλογολικὰς συζητήσεις ἕως ὅτου νὰ ἔλθῃ ὁ Φελίξ καὶ νὰ μᾶς διακηρύξῃ μὲ ὕφος ἐπίσημον καὶ ἕνα εἰρωνικὸν μειδίαμα τοῦ ματιοῦ του, ναί, τοῦ ματιοῦ του, ὅτι «κύριοι, εἶνε ὥρα νὰ κλείσουμε...»

✱

Καὶ τέλος ἡ ἐπάνοδος εἰς τὴν φοικαλέα κάμαρα τοῦ ξενοδοχείου μου, ὑπὸ τὴν ἀπελπιστικὴν βροχὴ καὶ ὑπὸ τῆς τρυφερᾶς ἐπιφωνήσεις τῶν κοκοιτῶν τῶν σταυροδρομιῶν ποῦ, ἀδιάφορες κάτω ἀπὸ τὴ βροχή, προσκαλοῦν τοὺς διαβάτες :

— «Ἐρχεσαι, πουλί μου, νὰ κοιμηθοῦμε ἀγκαλιά ; »

᾽Ω, ναί, τὰ ξεύρω ὅλα αὐτά... «Ποῦ νὰ πάῃ κανεῖς, θεέ μου, τί νὰ κάνῃ ; »

✱

Κατασκότεινῃ ἡ κάμαρά μου... Ἐξω στὸ δρόμο κανεῖς, σχεδὸν κανεῖς...

✱

᾽Ω ἡ πλήξη τῶν βραδυῶν τοῦ χυνοπόρου, τῶν ὑγρῶν καὶ πένθιμων βραδυῶν. Ἄλλοτε—θυμᾶμαι—μ' εὗρίσκανε στὴν κάμαρά μου μὲ καμμὶαν πρόσκαιρην ἀγάπην ποῦ ἐνόμιζα πάντα πῶς ἦτανε ὁ μόνος μου ἔρως. Μὲ τῆς κουρτίνας κατεβασμένες, τρώγαμε μονάχοι, φαιδροί, θερμοὶ καὶ ἔπειτα, πεσμένοι στὸ μεγάλο μου κρεβάτι ὀργιάζαμε ὥς ποῦ ἡ κούραση ἔκανε μολυβένια τὰ βλέφαρά μας. Τώρα... ἡ σάρκα τῆς γυναικὸς δὲ μοῦ λέει πειὰ τίποτα. Εἶνε ἕνα φαγητὸ ποῦ τὸ μπουχτήσα πειά.

Ποῦ νὰ πάῃ κανεῖς ; Τί νὰ κάνῃ ;

✱

Ἐνα ὀργανέτο, ἕνα ξεχωριστὸ ὀργανέτο παίζει σὲ κάποια πάροδο ἕνα σκοπὸ χαρούμενο, ἕνα σκοπὸ τρελλὸ μέσα στὴ βροχή... Κάπου τὸν ἄκουσα αὐτὸ τὸ σκοπὸ. Ποῦ τὸν ἄκουσα ; Γιατί μοῦ θυμίζει ἑαρινὰς ἡμέρας, ἡμέρας τῆς πρώτης μου νεότητος, ἔσοχες καὶ ποτάμια καὶ βάρκες πάνω στὸ νερὸ καὶ νέες ξαπλωμένες στῆς ὄχτης καὶ ἔρωτες ἀφρόντιδους, παληοὺς ἔρωτες ; Ποῦ ; σὲ ποῖο τόπο, σὲ ποῖο χρόνον ἄκουσα τὸν σκοπὸ αὐτὸ ποῦ παίζει τώρα τ' ὀργανέτο μέσα στὴν βροχερὴ αὐτὴ βραδυὰ τοῦ φθινοπόρου ;

᾽Ω, τὰ χρόνια, τὰ χρόνια περνᾶνε σβύνοντας ἀπὸ τὸ νοῦ μου ὥς καὶ αὐτὴ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐτυχίας... Αὐτὴ λοιπὸν ἦτανε ὅλη ἡ ζωὴ μου ; Καὶ τώρα ; Τί εἶμαι τώρα ; Ἐνας ἄρρωστος καὶ ἕνας κουρασμένος καὶ ἕνας raté... Στὰ χεῖλιά μου ἔρχονται οἱ στίχοι, οἱ ἀνήλεοι, τοῦ Λαφόργκ :

Ah ! Que la vie est quotidienne ...
Et, du plus vrai qu'on se souviennne.
Comme on fut piètre et sans genie !...

✱

“Άλλοτες—δὲν ἦταν χτές ; —ἐκλείνα μέσα στὴν ψυχὴ μου ὅλο τὸ ἄπειρο... Ξεκίνησα ἀπὸ τὴν ἀρκαδική μου κωμώπολιν γιὰ νὰ βρῶ τὸν ἔρωτα καὶ τὴ δόξα μέσα στὸ μεγάλο κόσμον. Αἶγα χρόνια περῶσανε καὶ νᾶμε σήμερον : μέσα σὲ μιὰ κοινὴ κάμαρον Παρισινοῦ ξενοδοχείου, ἀηδιασμένος ἀπὸ τὴ γυναῖκα χωρὶς νὰ γνωρίσω τὸν ἔρωτα, ἀηδιασμένος ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μου ποῦ δὲν μπόρεσε τίποτα νὰ δημιουργήσῃ—τίποτα ἄφ’ ὅ,τι ἡ ψυχὴ μου φαντάστηκε...

Ἐμπρός ! Τί ὠφελοῦν ἡ μελαγχολίης, φτωχὲ ἄνθρωπε... Τὸ ὄργανέτο τοῦ δρόμου σὺν νὰ σὲ χοροῖδεύῃ. Ἡ ἄνοιξες θὰ ξανα-θοῦνε ἀλλὰ δὲν θὰ εἶνε πειὰ ἐκεῖνες ἡ ἄνοιξες... Βγές, πῆγαινε νὰ φᾶς πλάϊ στὸ διδάσκαλον τῶν ξένων γλωσσῶν κι’ ἔπειτα πῆγαινε νὰ ζητήσης τὸ «Φιγκαρό» τοῦ Φελίξ... Δὲν μπόρεσες νὰ ἐπιβληθῇς στὴ ζωὴ. Καὶ ἡ ζωὴ ἐπεβλήθηκε σὲ σένα...

✱

Βρέχει... βρέχει... βρέχει...

ΚΩΣΤΑΣ ΟΥΡΑΝΗΣ

NOCTES ALEXANDRINÆ.

A.

ALLER - RETOUR.

Τὰ ἄλογα ποὺ σέρνουνε τὴ νεκροφόρον βῆμα με βῆμα προχωροῦν. Τῶν συγγενῶν ἡ συνοδεία καὶ τῶν ἄλλων με βαρὺ πένθος ἀκολουθοῦν σὺν ἄθελον, ἀγέλαστοι καὶ σοβαροί, κι’ οἱ νοικιασμένοι φρακοφόροι συμμορφώνονται με τὸ στασιὸν στὴ γενικὴ κατῆφεια καὶ θλίψιν. Χαμηλωμένα προχωρῶντας ὅλοι ἔχουνε τὰ μάτια τους, τὴ σκέψιν τους ἀπασχολοῦν σὲ κᾶτι ὅπου πνίγει τὴ ψυχὴ τους ἄγρια. Βαρειὰ κι’ ἀργὰ εἶνε τὰ βήματα ὁλονῶν.

Ἔτσι περνοῦνε ὥρες ὥς νὰ φθάσουνε.

Γυρίζουνε. Τρεχᾶτα τ’ ἄλογα ὁρμοῦνε γλήγορα στὴν πόλιν. Τὴν ἀνυπόμονον τὴ βιάσιν μαρτυροῦν ἡ καμτσικὲς ἡ ἀλύπητες : κᾶτι νὰ ξεχαστῇ ποῦ ἔστω καὶ γιὰ μερικὲς στιγμὲς σὰ θλιβερό πολὺν κι’ ἀπαίσιον ὠρθώθηκε. Ἡ πένθιμη ἡ συνοδεία ἄτακτῃ καὶ γελαστῇ καὶ βιαστικῇ καὶ φλύαρῃ, μ’ ἀναπνοὴ τώρα ἐλεύθερῃ τὴν προση-τερινὴν ξαναθυμᾶται ζωηρότητα, καὶ τάχα ὥσάν τις νὰ μὴ συνέβηκε, τὸ πρῶτον ἀμάξι πιάνει γιὰ νὰ φύγῃ γλήγορα καὶ νὰ μιλήσῃ γιὰ τὸν κόσμον καὶ γιὰ τὴ δουλειάν.

Σὲ δυὸ λεπτὰ γυρῶσανε κ’ ἐφθάσανε.

Νά, ἔτσι ἡ ζωὴ τραβᾷ με ἔλξιν ἀκατανίκητη. Μὲ χίλια-μύρια νήματα τραβᾷ πὸ χίλια μέρη. Τί ἂν τραβᾷ στὸ ἄγνωστο, σὲ χίλιες δυσκολίης βαριές, σὲ δάκρυα καὶ σὲ βάσανα, σὲ ἀπογοητεύσεις καὶ